

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Gospić

KLASA: 041-01/23-02/16
URBROJ: 613-11-24-9
Gospić, 6. veljače 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Grad Gospić
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	8
	Financijski izvještaji	9
	Projekti financirani u 2022.	18
	Javna nabava	19
III.	REVIZIJA ZA 2022.	21
	Ciljevi i područja revizije	21
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	21
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2022.	23
	Provedba naloga i preporuka	33

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Gospića (dalje u tekstu: Grad) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, javna nabava te projekti financirani u 2022.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pojedini prihodi u iznosu od 1.341.840,00 kn te rashodi u vezi sa stjecanjem nefinancijske imovine u ukupnom iznosu od 4.119.891,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima.

Tako je dio prihoda od poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija u iznosu od 872.364,00 kn evidentiran u okviru prihoda od pomoći, umjesto u okviru prihoda od poreza, dok su prihodi od Hrvatskih voda za obračun i naplatu naknade za uređenje voda u iznosu od 469.476,00 kn evidentirani u okviru prihoda od imovine, umjesto u okviru prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga. Nadalje, u okviru rashoda poslovanja (ostalih intelektualnih usluga) evidentirani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine (projektna dokumentacija, idejna programska rješenja i stručni nadzor) u iznosu od 4.119.891,00 kn. S obzirom na to da se radi o ulaganjima koja su nastala u vezi sa stjecanjem nefinancijske imovine, navedene rashode trebalo je evidentirati na pripadajućim računima rashoda za nabavu nefinancijske imovine i obveza za nefinancijsku imovinu te na pripadajućim računima imovine i vlastitih izvora. Zbog pogrešnog evidentiranja navedenih rashoda, u financijskim izvještajima Grada je vrijednost nefinancijske imovine i vlastitih izvora iskazana manje za 4.119.891,00 kn.

Podaci o potraživanjima za otplatu stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 712.920,00 kn nisu usklađeni s podacima u analitičkoj evidenciji. Prema podacima iz analitičke evidencije spomenuta potraživanja koncem 2022. iznose 242.553,00 kn i manja su od potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi i iskazanih u financijskim izvještajima za 470.367,00 kn. Revizijom je utvrđeno da je jedan od razloga neusklađenosti podataka što potraživanja u glavnoj knjizi nisu umanjena za iznos naplaćenih potraživanja u 2021. i 2022. u iznosu od 177.031,00 kn.

U glavnoj knjizi je sadašnja vrijednost neproizvedene imovine, građevinskih objekata i prijevoznih sredstava evidentirana, a u financijskim izvještajima iskazana više za 262.944,00 kn, a vrijednost postrojenja i opreme te nematerijalne proizvedene imovine manje za isti iznos u odnosu na stanje evidentirano u knjizi dugotrajne imovine. Ispravak vrijednosti nefinancijske imovine obavljen je po propisanim stopama, a razlika u vrijednosti po pojedinim računima imovine posljedica je pogrešnog evidentiranja ispravka vrijednosti u glavnoj knjizi.

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 40.571.062,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice i mjenice) u iznosu od 35.352.645,00 kn i neutrošena sredstva za projekt razvoja širokopojasnog interneta u iznosu od 3.667.690,00 kn. U okviru izvanbilančnih zapisa nisu evidentirani odnosno iskazani primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 1.931.552,00 kn i potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 125.788,00 kn. Navedeni podaci nisu sadržani ni u Bilješkama uz Bilancu.

Grad je, na temelju ugovora zaključenog s Ministarstvom državne imovine iz travnja 2017., dobio na korištenje suvlasnički dio zgrade u vlasništvu Republike Hrvatske za potrebe smještaja kulturno-informativnog centra. Ugovorom nije utvrđena vrijednost nekretnine i nije određen način evidentiranja u poslovnim knjigama Grada. Grad nije procijenio vrijednost nekretnine te ona nije evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima Grada.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. nije cjelovit, jer popisom nisu obuhvaćeni udjeli u glavnici trgovačkih društava koji su u glavnoj knjizi evidentirani u iznosu od 49.312.137,00 kn, dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi u vrijednosti od 25.078.767,00 kn te stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa u iznosu od 40.571.062,00 kn. Također, popisom nisu obuhvaćeni primljeni instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 1.931.552,00 kn i vrijednost sudskih sporova u tijeku u iznosu od 125.788,00 kn koji koncem 2022. nisu bili evidentirani u glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa. Potraživanja i obveze nisu popisani po kupcima i dobavljačima, nego u zbirnom iznosu prema vrstama potraživanja i obveza iz glavne knjige. Stvarno stanje stanova i poslovnih prostora popisom nije utvrđeno. Popisani su prema podacima iz knjige dugotrajne imovine i nisu usklađeni s podacima iz Registra imovine. Prema podacima iz Registra nekretnina, Grad koncem 2022. ima u vlasništvu odnosno suvlasništvu 47 stanova i 31 poslovni prostor, dok je prema knjizi dugotrajne imovine upisan 51 stan i 32 poslovna prostora. Zbog nepotpuno obavljenog popisa imovine i obveza nije postignuta svrha godišnjeg popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Ličko-senjske županije i njezino je sjedište. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Grad je razvrstan u šestu skupinu jedinica lokalne samouprave, koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Pripada drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Obuhvaća 50 naselja s ukupno 11 502 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2021.). Sjedište Grada je Budačka 55, Gospić.

Prema odredbi članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), gradovi sjedišta županija u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, provedbu dokumenata prostornog uređenja te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada ustrojeni su ured gradonačelnika, jedinica za unutarnju reviziju, tajništvo, upravni odjeli za samoupravu i upravu, komunalnu djelatnost i zaštitu okoliša te upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju. Grad je koncem 2022. imao 50 zaposlenika, od kojih 44 u upravnim odjelima na neodređeno vrijeme i šest na određeno vrijeme (pet zaposlenika na provođenju projekata i jedan zaposlenik na javnim radovima).

Statut Grada usklađen je u veljači 2021. s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20).

Tijela Grada su Gradsko vijeće i gradonačelnik. Gradsko vijeće ima 15 članova. Tijekom 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) gradonačelnik je Karlo Starčević. Gradonačelnik i zamjenica gradonačelnika dužnosti na koje su izabrani obavljaju profesionalno. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, profesionalno obavljanje dužnosti podrazumijeva da gradonačelnik i zamjenica gradonačelnika ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava se u staž osiguranja.

Grad ima devet proračunskih korisnika upisanih u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika, i to tri osnovne škole, dječji vrtić, javnu vatrogasnu postrojbu, muzej, kulturno-informativni centar, narodnu knjižnicu i otvoreno učilište.

Iz vlastitih izvora Grada osigurava sredstva za plaće i materijalne troškove pet proračunskih korisnika, a iz decentraliziranih sredstava rashode za četiri korisnika (tri osnovne škole i javna vatrogasna postrojba).

Grad ima udjele u temeljnom kapitalu društva za obavljanje komunalnih djelatnosti (100,0 %), društva za telekomunikacijske usluge (100,0 %) te društva za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje (77,7 %).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Grada opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama, kao i pisanim procedurama. Tijekom 2022. Grad je, između ostalog, primjenjivao sljedeće unutarnje akte: Statut, Odluku o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Grada, Pravilnik o unutarnjem redu gradske uprave, Odluku o materijalnim i nematerijalnim pravima, drugim naknadama i visini osnovice za obračun plaća službenika i namještenika Grada, Odluku o koeficijentima za obračun plaća službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada, Odluku o plaći i drugim pravima dužnosnika Grada, Pravilnik o kriterijima utvrđivanja natprosječnih rezultata službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada, Pravilnik o uvjetima korištenja službenih osobnih automobila, Pravilnik o financiranju javnih potreba Grada te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave. Također, primjenjivane su i pisane procedure, i to: Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima Grada, Procedura stvaranja obveza, Procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga, Procedura o blagajničkom poslovanju te Procedura raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada.

Grad je uspostavio sustav riznice u dijelu informatičkog i računovodstveno-knjigovodstvenog povezivanja upravnih tijela Grada i svih proračunskih korisnika. Prema Odluci o izvršavanju Proračuna Grada za 2022., proračunski korisnici posluju preko vlastitih računa, a izvješće o ostvarenim prihodima i njihovom korištenju obvezni su dostavljati Gradskom upravnom odjelu za samoupravu i upravu tromjesečno radi knjigovodstvenog evidentiranja, temeljeno na vjerodostojnim dokumentima. Ako proračunski korisnici vlastite, namjenske i ostale prihode ne utroše tijekom proračunske godine, dužni su ih do konca 2022. uplatiti u proračun Grada (iznimno, sredstva koja korisnici ostvare u prosincu tekuće godine, a ne utroše ih, nisu dužni uplatiti u proračun Grada).

Grad je uspostavio sustav zaprimanja, provjere i plaćanja putem aplikacije e-račun, gdje se elektroničkim putem obavljaju sve aktivnosti za prijam i obradu, knjiženje i plaćanje te arhiviranje e-računa.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2022., utvrđene su slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna te upravljanja imovinom. Upitnikom o fiskalnoj odgovornosti su uočene slabosti i nepravilnosti u vezi s korištenjem sredstava proračunske zalihe, donošenjem pisanih procedura naplate prihoda, evidentiranjem državne imovine kojom Grad raspolaže u glavnoj knjizi, poduzimanjem aktivnosti da se nekretnine koje nisu u funkciji privedu funkciji (korištenje prema utvrđenoj namjeni), kao i rješavanjem imovinskopravnih odnosa za imovinu za koju nisu riješeni. Također, uočene su slabost i nepravilnost u vezi s izradom i donošenjem Strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama te godišnjeg plana za ostvarivanje ciljeva iz Strategije.

Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje. Rok za otklanjanje nepravilnosti je do konca 2023., a u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2023.) bila je u tijeku izrada procedure naplate gradskih prihoda.

Gradski upravni odjel za samoupravu i upravu obavio je kontrolu dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti proračunskih korisnika i trgovačkih društava za 2022. te je sastavljen Izvještaj o obavljenoj provjeri dokaza na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, ustrojena je jedinica za unutarnju reviziju u kojoj je zaposlen jedan unutarnji revizor. U siječnju 2021. donesen je Strateški plan rada unutarnje revizije za razdoblje od 2021. do 2023., kao i Godišnji plan rada za 2022. Tijekom 2022. obavljene su revizije dodjele bespovratnih sredstava gospodarskim subjektima (isplate potpora zbog krize uzrokovane virusom COVID-19 za 2020. i 2021.), naplate prihoda u dječjem vrtiću te obračuna i isplate naknade za prijevoz zaposlenika u dječjem vrtiću, kao i revizija procesa upisa djece rane dobi u programe dječjeg vrtića. Sastavljana su revizorska izvješća i planovi djelovanja u kojima je uz svaku preporuku navedena aktivnost, osobe te rokovi za provedbu preporuke. U siječnju 2023. unutarnji revizor je gradonačelniku dostavio Izvješće o radu jedinice za unutarnju reviziju za 2022. u kojem je, između ostalog, navedena realizacija Plana za 2022., kao i status preporuka iz prethodnih razdoblja.

Grad je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavio odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanja podataka o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni podaci o proračunu (uključujući upute za izradu prijedloga proračuna i proračunski vodič za građane), značajnijim unutarnjim aktima, financijskim izvještajima, strateškim dokumentima i planovima, dokumentima vezanim za javnu nabavu, natječajima, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti. Prije donošenja općih akata od interesa za građane i pravne osobe Grad je proveo savjetovanje s javnošću.

Nadalje, Grad je usvojio Etički kodeks gradske uprave i objavio ga na svojim mrežnim stranicama, imenovao je povjerenstvo za etiku te utvrdio način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja. Također, donesen je Etički kodeks nositelja političkih dužnosti u Gradu.

Na mrežnim stranicama objavljena je odluka o imenovanju službenika za informiranje i zaštitu osobnih podataka te godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22).

Planiranje i izvršenje proračuna

Grad je za 2022. donio Proračun, Odluku o izvršavanju Proračuna, tri izmjene i dopune Proračuna te dvije izmjene i dopune Odluke o izvršavanju Proračuna. Proračunom za 2022. planirani su prihodi i primici u iznosu od 160.265.160,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 160.315.160,00 kn te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 50.000,00 kn.

Zadnjim Izmjenama i dopunama Proračuna, iz prosinca 2022., prihodi i primici planirani su u iznosu od 127.228.531,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 123.308.808,00 kn te pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 3.919.723,00 kn. U odnosu na Proračun, planirani prihodi i primici manji su za 33.036.629,00 kn ili 20,6 %, a rashodi i izdaci za 37.006.352,00 kn ili 23,1 %. Izmjenama Proračuna znatno manje planirani su prihodi od pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa europskih sredstava, kao i rashodi za izgradnju građevinskih objekata i dodatnih ulaganja na građevinskim objektima koje je planirano financirati iz europskih i nacionalnih sredstava.

Odlukom o izvršavanju Proračuna utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 40.000,00 kn, koja je u 2022. korištena u iznosu od 30.674,00 kn.

Uz Proračun za 2022. donesene su projekcije za 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama za 2023. planirani su prihodi i primici u iznosu od 165.513.284,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 165.563.284,00 kn te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 50.000,00 kn. Za 2024. planirani su prihodi i primici u iznosu od 110.912.406,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 110.962.406,00 kn te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 50.000,00 kn.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. usvojen je na sjednici Gradskog vijeća održanoj u lipnju 2023. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 112.993.697,00 kn, što je 14.234.834,00 kn ili 11,2 % manje od planiranih. Znatno manje u odnosu na Proračun ostvareni su primici od zaduživanja zbog manje iskorištenih kreditnih sredstava za projekt razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu za područje grada Gospića i Otočca te Općine Plitvička Jezera (dalje u tekstu: projekt razvoja širokopojasnog interneta) za 8.922.876,00 kn ili 52,7 % i prihode od prodaje nefinancijske imovine (građevinsko zemljište i stanovi) za 529.582,00 kn ili 43,9 %. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 110.754.657,00 kn, što je 12.554.151,00 kn ili 10,2 % manje od planiranih. Znatno manje u odnosu na Proračun ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 15.038.929,00 kn ili 53,7 % jer natječaj za povlačenje sredstava iz fondova Europske unije nisu objavljeni ili su objavljeni koncem 2022. (projekt energetske učinkovite javne rasvjete druga funkcionalna cjelina, rekonstrukcija gradske sportske dvorane, nabava sportske opreme i opremanje dječjih i sportskih igrališta te izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad), a ugovoreni i započeti investicijski projekti nisu završeni do kraja proračunske godine te se njihova realizacija prenosi u sljedeću proračunsku godinu (projekt razvoja širokopojasnog interneta, nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada i završetak izgradnje reciklažnog dvorišta). Višak prihoda i primitaka tekuće godine iskazan je u iznosu od 2.239.040,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 6.351.890,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 4.112.850,00 kn.

Proračun, izmjene i dopune Proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. sadrže prihode i primitke Grada i proračunskih korisnika te su objavljeni na mrežnim stranicama Grada.

Strategija razvoja Grada donesena je za razdoblje od 2016. do 2020., a odlukom Gradskog vijeća produljen je rok primjene do konca 2023. Grad je u prosincu 2021. donio Provedbeni program Grada za razdoblje od 2021. do 2025. u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22). Programom su definirane mjere, aktivnosti i razvojni projekti Grada za mandatno razdoblje od 2021. do 2025. koje trebaju osigurati kvalitetne i suvremene uvjete za poželjan život u Gradu kroz dinamičan razvoj gospodarstva te razvoj komunalne, socijalne, zdravstvene, obrazovne i kulturne infrastrukture. U siječnju 2023. izrađeno je Godišnje izvješće za 2022. u kojem je naveden napredak u provedbi mjera, aktivnosti i projekata za ostvarivanje ciljeva navedenih u Provedbenom programu.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje). Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima (Ministarstvu financija putem *web* aplikacije i Državnom uredu za reviziju) u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 82.477.312,00 kn, što je 16.821.433,00 kn ili 25,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. U znatno većem iznosu ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja (zbog kreditnog zaduženja za financiranje infrastrukturnog projekta energetski učinkovite javne rasvjete i projekta razvoja širokopojsnog interneta te tekućeg poslovanja) za 3.283.018,00 kn ili 69,8 % i pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (zbog doznačenih pomoći za financiranje projekata Europske unije) za 7.478.526,00 kn ili 33,4 %. Također, u odnosu na prethodnu godinu prihodi od poreza povećani su za 4.558.797,00 kn ili 19,5 % zbog više ostvarenih prihoda od poreza na dohodak (povećanje broja zaposlenih na području Grada) te poreza na promet nekretninama i poreza na potrošnju.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	23.382.261,00	27.941.058,00	119,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	22.375.137,00	29.853.663,00	133,4
3.	Prihodi od imovine	4.086.863,00	3.751.420,00	91,8
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	10.736.234,00	12.221.124,00	113,8
5.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	34.696,00	45.231,00	130,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	335.014,00	676.124,00	201,8
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	4.705.674,00	7.988.692,00	169,8
	Ukupni prihodi i primici	65.655.879,00	82.477.312,00	125,6

Značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 29.853.663,00 kn ili 36,2 %, prihodi od poreza u iznosu od 27.941.058,00 kn ili 33,9 % i prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi te pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 12.221.124,00 kn ili 14,8 %.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu ostvareni u 2022. odnose se na prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva i vatrogastva, pomoći (bez pomoći izravnjanja i sredstava fiskalnog izravnjanja uslijed manje ostvarenog poreza na dohodak), zakupa poljoprivrednog zemljišta, spomeničke rente, komunalne naknade, komunalnog i vodnog doprinosa, šumskog doprinosa, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, Hrvatskih voda za obračun i naplatu naknade za uređenje voda, prihode od prodaje nefinancijske imovine te primitke od zaduživanja za kapitalne projekte. Ostvareni su u iznosu od 42.045.278,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima je 51,0 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 27.941.058,00 kn i odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 25.420.335,00 kn, poreza na promet nekretnina u iznosu od 2.175.237,00 kn te gradskih poreza u iznosu od 345.486,00 kn. Prirez porezu na dohodak plaća se po stopi od 10,0 %. Gradski porezi ostvareni su od poreza na potrošnju u iznosu od 322.766,00 kn i poreza na kuće za odmor u iznosu od 22.720,00 kn. Poslove utvrđivanja i naplate gradskih poreza obavlja nadležni upravni odjel Grada.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 29.853.663,00 kn. Vrijednosno značajnije odnose se na pomoći temeljem prijenosa sredstava iz Europske unije u iznosu od 12.978.585,00 kn, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i vatrogasne postrojbe u iznosu od 6.941.378,00 kn, pomoći iz drugih proračuna u iznosu od 5.892.858,00 kn i pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 3.843.494,00 kn.

Pomoći temeljem prijenosa sredstava Europske unije odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 9.506.209,00 kn (vrijednosno značajniji za projekt razvoja širokopojasnog interneta u iznosu od 6.389.052,00 kn te izgradnje reciklažnog dvorišta u iznosu od 2.435.192,00 kn) i tekuće pomoći u iznosu od 3.472.376,00 kn (projekti zapošljavanja žena na području Grada u iznosu od 2.270.278,00 kn, pomoćnici u nastavi u iznosu od 574.879,00 kn, sretni mališani u iznosu od 344.722,00 kn i u zagrljaju zdrave prehrane u iznosu od 282.497,00 kn).

U okviru pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 6.941.378,00 kn iskazane su pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 6.069.014,00 kn (od čega se na osnovno školstvo odnosi 3.372.977,00 kn i vatrogasnu postrojbu 2.696.037,00 kn) te dio poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija u iznosu od 872.364,00 kn (od čega se na osnovno školstvo odnosi 571.555,00 kn i vatrogasnu postrojbu 300.809,00 kn). Gradsko vijeće je donijelo odluku o kriterijima i mjerilima te načinu financiranja decentraliziranih funkcija i Plan rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini za 2022. u skladu s odredbama Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. (Narodne novine 147/21). Sredstva za osnovno školstvo i javnu vatrogasnu postrojbu utrošena su u visini doznačenih sredstava. Grad je obavio kontrolu namjenskog trošenja navedenih sredstava.

Od pomoći iz drugih proračuna značajnije su tekuće pomoći iz državnog proračuna za fiskalno izravnjanje u iznosu od 5.411.590,00 kn te kapitalne pomoći za rekonstrukciju gradske ulice u iznosu od 237.000,00 kn i izgradnju reciklažnog dvorišta u iznosu od 151.662,00 kn.

Pomoći od izvanproračunskih korisnika ostvarene su u iznosu od 3.843.494,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na pomoć Županijske uprave za ceste od godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji vozila i naknade za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta u iznosu od 3.204.688,00 kn te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za nabavu komunalne opreme u iznosu od 597.000,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 3.751.420,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od naknade za korištenje prostora elektrana u iznosu od 1.476.377,00 kn, naknade za obračun i naplatu naknade za uređenje voda za račun Hrvatskih voda u iznosu od 469.476,00 kn, naknade za korištenje javnih površina u iznosu od 465.741,00 kn, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 354.675,00 kn, prihode od najma stanova u iznosu od 242.703,00 kn, naknade za pravo puta (elektronička komunikacijska infrastruktura) u iznosu od 235.693,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 229.085,00 kn, zakupa poslovnih prostora u iznosu od 130.531,00 kn te spomeničke rente u iznosu od 78.667,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 12.221.124,00 kn, a vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su od komunalne naknade u iznosu od 7.970.988,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu od 3.110.199,00 kn, šumskog doprinosa u iznosu od 563.340,00 kn te od upravnih i administrativnih pristojbi u iznosu od 549.903,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 676.124,00 kn, i to od prodaje zemljišta u poslovnoj zoni u iznosu od 607.980,00 kn i prodaje stambenih objekata (obročna otplata) u iznosu od 68.144,00 kn. Građevinsko zemljište u poslovnoj zoni prodano je na temelju provedenih javnih natječaja u veljači i svibnju 2022. Početna cijena zemljišta utvrđena je Pravilnikom o načinu i uvjetima raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada unutar Zone poslovnih namjena. S izabranim ponuditeljima zaključeni su ugovori o prodaji zemljišta površine 19 798 m² u vrijednosti od 607.980,00 kn. Kupci su tijekom 2022. podmirili ugovorene iznose u cijelosti.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 7.988.692,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na primitke od dugoročnog zaduživanja u iznosu od 4.461.493,00 kn i kratkoročnog zaduživanja u iznosu od 3.500.000,00 kn.

Grad se dugoročno zadužio, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak za financiranje infrastrukturnog projekta energetski učinkovite javne rasvjete i projekta razvoja širokopojasnog interneta. Za financiranje projekata energetski učinkovite javne rasvjete zaključen je, u prosincu 2020., ugovor o kreditu u iznosu od 3.500.000,00 kn uz godišnju fiksnu kamatnu stopu od 0,1 % na iskorišteni iznos kredita. Tijekom 2021. i 2022. zaključena su tri dodatka ugovoru, a posljednjim dodatkom ugovoru utvrđen je rok korištenja kredita do konca rujna 2022. i povrat u 114 jednakih mjesečnih rata, od kojih prva dospijeva 30. travnja 2023. Kredit je iskorišten u 2022. u iznosu od 3.411.569,00 kn. Za financiranje projekta razvoja širokopojasnog interneta zaključen je u prosincu 2020. ugovor o kreditu u vrijednosti od 25.000.000,00 kn uz godišnju fiksnu kamatnu stopu od 1,1 % od iznosa kredita u korištenju ili u otplati. Ugovoren je rok korištenja kredita do konca lipnja 2024. (prema dinamičkom planu) i povrat u 48 jednakih tromjesečnih rata, od kojih prva dospijeva 30. rujna 2027. Do konca 2022. kredit je iskorišten u iznosu od 1.049.924,00 kn.

U listopadu 2022. s poslovnom bankom zaključen je ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu od 3.500.000,00 kn. Ugovorena je redovna kamatna stopa koja se sastoji od iznosa tromjesečne Nacionalne referentne stope za kune uvećane za fiksni dio od 1,39 % godišnje te rok povrata u deset jednakih mjesečnih obroka, od čega prvi na naplatu dospijeva koncem siječnja 2023., a zadnji koncem listopada 2023. Odluku o zaduživanju donijelo je Gradsko vijeće. Kreditna sredstva korištena su za podmirivanje obveza prema izvoditeljima radova na provođenju projekta (zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeća obveza) te pružateljima usluga održavanja javnih površina i prometnica.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 81.131.636,00 kn, što je 13.194.013,00 kn ili 19,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više ostvarene su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 6.253.106,00 kn ili 29,0 % zbog prijenosa sredstava proračunskim korisnicima prema zahtjevima koje Grad nije podmirio u prethodnoj godini te povećanja broja zaposlenih u dječjem vrtiću i javnoj vatrogasnoj postrojbi, što je rezultiralo povećanjem troškova za plaće i materijalnih troškova proračunskih korisnika. Također, znatno više su ostvareni i rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 5.082.997,00 kn ili 73,6 % zbog provođenja značajnijih projekata (energetski učinkovita javna rasvjeta, reciklažno dvorište, projekt razvoja širokopojasnog interneta, izgradnja atletske staze) te izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova za 3.710.562,00 kn ili 540,8 % zbog dospijeća plaćanja glavnica kredita iz prethodne godine.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	8.207.775,00	8.049.779,00	98,1
2.	Materijalni rashodi	23.495.418,00	23.655.253,00	100,7
3.	Financijski rashodi	513.494,00	576.083,00	112,2
4.	Subvencije	837.097,00	375.707,00	44,9
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	21.536.108,00	27.789.214,00	129,0
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.104.990,00	923.524,00	83,6
7.	Ostali rashodi	4.653.619,00	3.379.395,00	72,6
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	6.902.992,00	11.985.989,00	173,6
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	686.130,00	4.396.692,00	640,8
	Ukupni rashodi i izdaci	67.937.623,00	81.131.636,00	119,4
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	65.655.879,00	82.477.312,00	125,6
	Višak prihoda i primitaka	0,00	1.345.676,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	2.281.744,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci ostvareni su za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 27.789.214,00 kn ili 34,3 %, materijalne rashode u iznosu od 23.655.253,00 kn ili 29,2 %, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 11.985.989,00 kn ili 14,8 % i rashode za zaposlene u iznosu od 8.049.779,00 kn ili 9,9 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 6.734.413,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 1.107.045,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 208.321,00 kn. Rashodi za brutoplaće odnose se na rashode za zaposlenike Grada i dužnosnike u iznosu od 5.055.730,00 kn, zaposlenike na provođenju projekata u iznosu od 1.636.351,00 kn te na zaposlenike na provođenju programa javnih radova u iznosu od 42.332,00 kn. Drugi rashodi za zaposlene odnose se na prigodne nagrade za blagdane (božićnica), nagrade za radne rezultate, naknade za godišnji odmor, jubilarne nagrade, otpremninu te potpore za novorođenče, smrtni slučaj, bolovanja duža od 90 dana i darove djeci. Ostvareni su na temelju Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u upravnim tijelima Grada (Službeni vjesnik Grada 7/09, 5/10, 7/10, 1/12, 2/13, 3/13, 7/15, 1/18, 3/20 i 1/21), Pravilnika o kriterijima za utvrđivanju natprosječnih rezultata službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada (Službeni vjesnik Grada 8/10) te odluka o ostvarivanju prava na isplatu dodatka za uspješnost na radu te naloga Gradonačelnika.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 23.655.253,00 kn i odnose se na rashode za usluge u iznosu od 19.082.901,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 2.861.828,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 314.029,00 kn te druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 1.396.495,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji su rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 5.961.062,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 5.779.297,00 kn, održavanje javne rasvjete u iznosu od 2.470.743,00 kn, održavanje čistoće javnih površina u iznosu od 1.849.818,00 kn, održavanje javnih zelenih površina u iznosu od 687.189,00 kn, održavanje gradskih nogometnih stadiona, sportskih građevina i igrališta u iznosu od 549.960,00 kn, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet u iznosu od 317.797,00 kn, veterinarsko-higijeničarske usluge u iznosu od 302.422,00 kn, održavanje groblja u iznosu od 229.535,00 kn, božično i novogodišnje kićenje grada u iznosu od 200.000,00 kn, sanaciju divljih odlagališta otpada u iznosu od 84.400,00 kn, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda u iznosu od 83.600,00 kn te održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene u iznosu od 79.732,00 kn. Komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta povjerena je pravnim osobama na temelju zaključenih ugovora, a sve druge komunalne djelatnosti povjerene su trgovačkom društvu za obavljanje komunalnih djelatnosti u vlasništvu Grada.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju su rashodi za električnu energiju u iznosu od 2.255.776,00 kn (od čega se na javnu rasvjetu odnosi 2.006.135,00 kn). Nadalje, vrijednosno značajniji rashodi za naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 232.772,00 kn. U okviru drugih nespomenutih rashoda poslovanja vrijednosno značajniji se odnose na pristojbe i naknade u iznosu od 484.350,00 kn, naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela u iznosu od 249.942,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 139.416,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 576.083,00 kn, a odnose se na zatezne kamate iz poslovnih odnosa u iznosu od 310.827,00 kn, kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 104.491,00 kn i druge financijske rashode u iznosu od 160.765,00 kn (usluge banaka, zatezne kamate i platni promet, naknade za izdavanje garancija).

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 375.707,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na subvencije trgovačkom društvu za prijevoz putnika u cestovnom prometu i trgovačkom društvu u vlasništvu Grada za telekomunikacijske usluge u iznosu od 254.747,00 kn, veterinarskoj stanici za umjetno osjemenjivanje u iznosu od 58.950,00 kn te poljoprivrednim gospodarstvima za provedbu mjere uzgoj i razvoj stočarstva i peradarstva u iznosu od 41.000,00 kn. Sredstva su dodijeljena na temelju Programa potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju Grada Gospića za razdoblje 2019. – 2022., javnog poziva i zaključaka gradonačelnika te zaključenih ugovora i sporazuma.

Pomoći dane u inozemstvu i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 27.789.214,00 kn. Odnose se na prijenose proračunskim korisnicima Grada za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 26.455.144,00 kn i za financiranje projekata iz EU fondova u iznosu od 1.254.070,00 kn te na pomoći Ličko-senjskoj županiji za organizaciju manifestacije Jesen u Lici u iznosu od 80.000,00 kn. Prijenosi proračunskim korisnicima Grada ostvareni su za rashode poslovanja u iznosu od 27.475.298,00 kn i nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 233.916,00 kn. Iz proračuna Grada za financiranje redovne djelatnosti prenesena su sredstva korisnicima proračuna u iznosu od 19.474.937,00 kn, a iz decentraliziranih sredstava financirani su rashodi (minimalni financijski standard) za četiri korisnika (tri osnovne škole, javna vatrogasna postrojba) u iznosu od 6.980.207,00 kn. Prijenosi proračunskim korisnicima ostvareni su prema donesenim programima i godišnjim planovima rada korisnika te na temelju zahtjeva korisnika.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 923.524,00 kn, a odnose se na pomoći obiteljima i kućanstvima (pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 333.000,00 kn, troškovi stanovanja za socijalno ugrožene građane u iznosu od 90.616,00 kn, potpora za djecu s teškoćama u razvoju u iznosu od 74.000,00 kn te druge pomoći u iznosu od 34.488,00 kn) u iznosu od 532.104,00 kn, pomoći nezaposlenim osobama u iznosu od 207.000,00 kn, stipendije i školarine u iznosu od 168.000,00 kn te na sufinanciranje troškova prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 16.420,00 kn. Naknade su ostvarene na temelju Odluke o socijalnoj skrbi te izmjena i dopuna Odluke iz prosinca 2022., kojom su utvrđeni uvjeti i kriteriji za dodjelu naknada te na temelju Programa javnih potreba zdravstvene zaštite i socijalne skrbi.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 3.379.395,00 kn i odnose se na tekuće donacije sportskim klubovima i Zajednici sportova, Crvenom križu, Turističkoj zajednici Grada, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu i Vatrogasnoj zajednici, udrugama građana i političkim strankama u iznosu od 2.738.527,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu od 460.194,00 kn, sufinanciranje rada Razvojnog centra Ličko-senjske županije u iznosu od 150.000,00 kn te na proračunsku zalihu u iznosu od 30.674,00 kn. Programske aktivnosti ostvarene su na temelju donesenih programa javnih potreba u sportu, kulturi, zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi, tehničkoj kulturi te programima udruga od interesa za Grad. Grad je objavio sedam javnih poziva za provedbu programa, projekata i manifestacija od interesa za Grad, a gradonačelnik je donio odluke o dodjeli sredstava korisnicima. Kapitalne pomoći dane komunalnim društvima u vlasništvu Grada u iznosu od 460.194,00 kn odnose se na sufinanciranje nabave komunalne opreme za uspostavu sustava razdvajanja miješanog komunalnog otpada u iznosu od 248.625,00 kn te sufinanciranje izvođenja radova na rekonstrukciji vodoopskrbnog ogranka i produljenju vodoopskrbne mreže u iznosu od 211.569,00 kn. Rashodi za sufinanciranje rada Razvojnog centra Ličko-senjske županije u iznosu od 150.000,00 kn ostvareni su na temelju sporazuma o financiranju prema kojemu Grad sudjeluje u pokrivanju troškova rada ustanove s godišnjim iznosom od 150.000,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 11.985.989,00 kn, a vrijednosno značajniji ostvareni su za poboljšanje energetske učinkovitosti javne rasvjete u iznosu od 3.411.568,00 kn, izgradnju reciklažnog dvorišta za komunalni otpad u iznosu od 2.812.655,00 kn, atletske staze na gradskom stadionu u iznosu od 2.316.450,00 kn, projekt razvoja širokopojasnog interneta u iznosu od 922.601,00 kn, nabavu komunalne opreme u iznosu od 792.938,00 kn, izgradnju malonogometnog igrališta u iznosu od 783.047,00 kn, izgradnju i rekonstrukciju cesta i mostova u iznosu od 334.527,00 kn te dječjih i sportskih igrališta u iznosu od 323.960,00 kn. Za nabavu navedene nefinancijske imovine provedeni su postupci nabave, zaključeni su ugovori, a za završena ulaganja sastavljeni su zapisnici o primopredaji.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 4.396.692,00 kn, a odnose se na otplatu glavnice primljenih kredita u iznosu od 4.164.481,00 kn, izdatke za namirenje sredstava u državni proračun za povrat poreza i prireza na dohodak u iznosu od 182.211,00 kn te izdatke za dionice i udjele u glavnici (ulaganje u temeljni kapital gradskog trgovačkog društva za telekomunikacijske usluge) u iznosu od 50.000,00 kn.

Ostvaren je višak prihoda i primitaka tekuće godine u iznosu od 1.345.676,00 kn. Prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 5.539.682,00 kn (iz 2021. manjak u iznosu od 2.281.744,00 kn i iz prethodnih godina u iznosu od 3.257.938,00 kn) te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 4.194.006,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 852.662.392,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	860.244.604,00	798.243.361,00	92,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	81.262.095,00	81.262.095,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	759.879.388,00	688.445.738,00	90,6
1.3.	Postrojenja i oprema	3.045.423,00	3.088.375,00	101,4
1.4.	Prijevozna sredstva	19.173,00	19.173,00	100,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	15.127.860,00	25.078.767,00	165,8
1.6.	Druga nefinancijska imovina	910.665,00	349.213,00	38,3
2.	Financijska imovina	53.463.670,00	54.419.031,00	101,8
2.1.	Novčana sredstva	547.342,00	1.679.913,00	306,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	197.377,00	192.311,00	97,4
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	49.262.137,00	49.312.137,00	100,1
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.449.013,00	2.290.411,00	93,5
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.007.801,00	944.259,00	93,7
	Ukupno imovina	913.708.274,00	852.662.392,00	93,3
3.	Obveze	11.650.930,00	17.937.421,00	154,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	5.004.626,00	5.252.031,00	104,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.283.443,00	825.296,00	64,3
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	5.362.861,00	11.860.094,00	221,2
4.	Vlastiti izvori	902.057.344,00	834.724.971,00	92,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	913.708.274,00	852.662.392,00	93,3
	Izvanbilančni zapisi	3.317.183,00	40.571.062,00	1 223,1

U odnosu na stanje početkom godine, znatno su povećana novčana sredstva (kreditna sredstva i predujam za projekt razvoja širokopojasnog interneta koji do konca godine nisu utrošeni) za 1.132.571,00 kn ili 206,9 % i vrijednost nefinancijske imovine u pripremi za 9.950.907,00 kn ili 65,8 %, najvećim dijelom zbog ulaganja u izgradnju reciklažnog dvorišta, malonogometnog igrališta i atletske staze te ulaganja u razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu.

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti od 688.445.738,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na ceste, nogostupe i parkirališta u iznosu od 572.100.177,00 kn, poslovne objekte (memorijalni centar Nikola Tesla, zgrade gradske uprave, kulturno-informativni centar i obrazovne institucije te druge poslovne objekte) u iznosu od 90.658.873,00 kn i druge građevinske objekte (sportski tereni i igrališta, spomenici, javna rasvjeta, trgovi, mrtvačnice i drugo) u iznosu od 25.022.808,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana je u vrijednosti od 25.078.767,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na ulaganja u sanaciju i zatvaranje odlagališta otpada u iznosu od 10.921.754,00 kn, projekt energetske učinkovite javne rasvjete u iznosu od 3.333.193,00 kn, projekt izgradnje reciklažnog dvorišta u iznosu od 3.323.528,00 kn, atletske staze u iznosu od 2.284.900,00 kn, projekt razvoja širokopojasnog interneta u iznosu od 922.601,00 kn i izgradnju malonogometnog igrališta u iznosu od 783.048,00 kn. Radovi na projektu razvoja širokopojasnog interneta su u tijeku i odvijaju se prema ugovorenim uvjetima. Radovi na energetske učinkovitoj javnoj rasvjeti, reciklažnom dvorištu, atleskoj stazi i malonogometnom igralištu završeni su u 2022., a imovina je u 2023. knjigovodstveno prenesena na odgovarajuće račune imovine u uporabi. Nadalje, radovi na sanaciji i zatvaranju odlagališta otpada su završeni, a nakon pribavljanja uporabne dozvole imovina će se evidentirati na računu imovine u uporabi.

Vrijednost financijske imovine koncem 2022. iznosi 54.419.031,00 kn, a značajnija se odnosi na dionice i udjele u glavnici u iznosu od 49.312.137,00 kn. Grad ima udjele u temeljnom kapitalu tri trgovačka društva, od čega 77,7 % udjela u trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu i odvodnju u iznosu od 49.242.137,00 kn te 100,0 % udjela u dva trgovačka društva, i to društvu za telekomunikacijske usluge u iznosu od 50.000,00 kn i društvu za komunalne djelatnosti u iznosu od 20.000,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2022. iskazana su u iznosu od 4.095.056,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 668.075,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.426.981,00 kn, što je 227.210,00 kn ili 6,2 % manje u odnosu na stanje početkom godine. Potraživanja u iznosu od 4.095.056,00 kn odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.958.486,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 944.259,00 kn te druga potraživanja (naknade koje se refundiraju) u iznosu od 192.311,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja prije ispravka vrijednosti odnose se na potraživanja za naknadu za uređenje voda (koju Grad naplaćuje za Hrvatske vode) u iznosu od 741.279,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 722.448,00 kn, stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, a prodani su na obročnu otplatu u iznosu od 712.920,00 kn, porez na promet nekretninama u iznosu od 659.913,00 kn te naknadu za korištenje prostora elektrana u iznosu od 393.497,00 kn. Koncem 2022. dospjela potraživanja iznose 3.150.797,00 kn, a do konca rujna 2023. naplaćena su u iznosu od 1.921.696,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu od 17.937.421,00 kn i veće su za 6.286.491,00 kn ili 54,0 % u odnosu na početak godine. Odnose se na obveze za kredite i zajmove (kredit za financiranje infrastrukturnog projekta energetske učinkovite javne rasvjete i projekta razvoja širokopojasnog interneta, energetske obnovu zgrade škole, kratkoročni kredit za premošćivanje jaza nastalog zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospjeća obveza te kredit za izgradnju tržnice) u iznosu od 11.860.094,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 5.252.031,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 825.296,00 kn. Od ukupnih obveza dospjelo je 2.889.577,00 kn i odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 2.335.712,00 kn te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 553.865,00 kn.

Do konca rujna 2023. dospjele obveze podmirene su u iznosu od 2.822.847,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 40.571.062,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice i mjenice) u iznosu od 35.352.645,00 kn i neutrošena sredstva za projekt razvoja širokopojasnog interneta u iznosu od 3.667.690,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine veći su za 37.253.879,00 kn, a vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na evidentirane dane zadužnice za dugoročne kredite (projekt energetski učinkovite javne rasvjete te projekt razvoja širokopojasnog interneta) u iznosu od 28.500.000,00 kn i kratkoročni kredit u iznosu od 3.500.000,00 kn.

Projekti financirani u 2022.

Tijekom 2022. Grad je provodio projekt razvoja širokopojasnog interneta te projekt izgradnje i opremanja reciklažnog dvorišta, koji se financiraju iz fondova Europske unije. Grad je nositelj navedenih projekata.

Cilj projekta razvoja širokopojasnog interneta je izgradnja širokopojasne mreže i pristupnih mreža internetu u područjima bez širokopojasne infrastrukture te bez dovoljnog tržišnog interesa operatora na tržištu elektroničkih komunikacija za ulaganja u takvu infrastrukturu. Grad je u srpnju 2020. s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije te Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije zaključio Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Kohezijskog fonda u financijskom razdoblju 2014. – 2020. u iznosu od 75.091.365,00 kn (78,9 % prihvatljivih troškova projekta). Ukupna vrijednost projekta određena je u iznosu od 97.966.788,00 kn, od čega su prihvatljivi troškovi 95.166.788,00 kn. Razliku do ukupno ugovorenog iznosa projekta financira Grad iz vlastitih sredstava. Provedba projekta je započela u studenome 2017., a planirani rok završetka je do konca 2023. Do konca 2022. rashodi za navedeni projekt su ostvareni u iznosu od 6.476.444,00 kn (od čega za 2022. u iznosu od 5.788.530,00 kn), a Gradu je iz europskih fondova doznačen dio sredstava u iznosu od 7.255.420,00 kn (od čega tijekom 2022. u iznosu od 6.389.052,00 kn). Također, za financiranje spomenutog projekta Grad se 2020. dugoročno zadužio kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak u iznosu od 25.000.000,00 kn, a do konca 2022. kredit je iskorišten u iznosu od 1.049.924,00 kn.

Cilj projekta izgradnje i opremanja reciklažnog dvorišta je doprinijeti povećanju stope odvojeno prikupljenog komunalnog otpada i smanjenju količine otpada koja se odlaže na odlagalište otpada. Grad je u listopadu 2020. s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja te Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost zaključio Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Kohezijskog fonda u financijskom razdoblju 2014. – 2020. u iznosu od 3.677.126,00 kn (85,0 % prihvatljivih troškova projekta). Ukupna vrijednost projekta određena je u iznosu od 4.710.530,00 kn, od čega su prihvatljivi troškovi 4.326.030,00 kn. Razliku do ukupno ugovorenog iznosa projekta financira Grad iz vlastitih sredstava. Provedba projekta je započela u listopadu 2020., a planirani rok završetka bio je do konca siječnja 2023. U listopadu 2022. sastavljen je zapisnik o obavljenom tehničkom pregledu i pribavljena je uporabna dozvola. Projekt je završen, a vrijednost realiziranog projekta iznosi 4.467.963,00 kn, od čega prihvatljivi troškovi iznose 4.215.219,00 kn. Do konca 2022. rashodi za navedeni projekt su ostvareni u iznosu od 3.590.573,00 kn (od čega za 2022. u iznosu od 2.812.655,00 kn), a Gradu je iz fondova Europske unije doznačen dio pripadajućih sredstava u iznosu od 2.435.192,00 kn (sva sredstva su doznačena u 2022.).

Početak 2023. po konačnom obračunu ispostavljena je okončana situacija za izvedene radove te računi za obavljeni stručni i projektantski nadzor u iznosu od 877.390,00 kn.

Gradu su, nakon upućenog završnog zahtjeva za nadoknadom sredstava, u listopadu 2023. odobrena sredstva u iznosu od 1.350.288,00 kn (pripadajući dio sredstava europskih fondova za uplatu u proračun iznosi 1.147.745,00 kn). Dio vrijednosti projekta koji Grad financira vlastitim sredstvima sufinancira Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, na temelju ugovora o sufinanciranju iz prosinca 2021., u iznosu od 324.452,00 kn (50,0 %). Tijekom 2022. Gradu su doznačena sredstva u iznosu od 151.662,00 kn. U listopadu 2023. Grad je, nakon odobrenog završnog zahtjeva za isplatom sredstava iz europskih fondova, podnio Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije zahtjev za isplatom razlike već uplaćenih sredstava i odobrenog iznosa sufinanciranja u iznosu od 172.790,00 kn.

Javna nabava

Grad je u prosincu 2021. donio Plan nabave za 2022. Tijekom 2022. Grad je donio 14 izmjena i dopuna Plana nabave (od kojih zadnje u prosincu 2022.), koje su objavljene na mrežnim stranicama Grada i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Prema zadnjim izmjenama Plana nabave, planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 24.663.143,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Na planirane postupke javne nabave odnosi se 18.279.604,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 6.383.539,00 kn.

Grad je u ožujku 2017. donio Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, a u prosincu 2022. izmjene i dopune navedenog Pravilnika, koje su objavljene na mrežnim stranicama Grada. Pravilnikom je određeno da se nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 70.000,00 kn provodi izdavanjem narudžbenice ili upućivanjem poziva za zaključivanje ugovora samo jednom gospodarskom subjektu po vlastitom izboru. Prema navedenom Pravilniku, nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta. Izmjenama navedenog Pravilnika iz prosinca 2022. iznosi u kunama zamijenjeni su iznosima u eurima, a vrijednosti su ostale iste.

Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljen je u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Grada. Prema podacima iskazanim u Registru ugovora, vrijednost nabave u 2022. iznosila je 11.278.485,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022. vrijednost javne nabave je 370.928.579,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosi 5.308.869,00 kn (roba u vrijednosti od 525.714,00 kn, radova u vrijednosti od 1.969.100,00 kn, usluga u vrijednosti od 2.653.155,00 kn i nabave koje su u vezi s financiranjem iz fondova Europske unije u iznosu od 160.900,00 kn). U odnosu na Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, Statističko izvješće sadrži podatke o nabavama koje su manje od 20.000,00 kn, a koje Registar ugovora ne sadrži, a za dodatke ugovorima (koji su zaključeni tijekom 2022. i prethodnih godina) ukupno ugovorenu vrijednost radova i usluga, iako je predmet dodataka ugovorima produžetak roka ugovora, uvođenje novog gospodarskog subjekta, zamjena stručnjaka i izmjene troškovnika.

Revizijskim postupcima provjereno je šest postupaka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti od 5.035.508,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te jedanaest postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti od 2.185.689,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Navedeni postupci provedeni su prema odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) odnosno Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 19. lipnja 2023. do 6. veljače 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
5. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
6. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
7. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 23., 26., 30., 49., 68., 69., 91. i 100. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
8. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)

9. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 391. (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak)
10. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
11. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
12. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
13. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
14. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 15/22)
15. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
16. Zakon o javnoj nabavi
17. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
18. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (travanj 2017.)
19. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
20. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 67.
21. Zakon o sportu, članak 76. (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 – ispravak, 98/19, 47/20 i 77/20)
22. Kolektivni ugovor za službenike i namještenike u upravnim tijelima Grada
23. Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada
24. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. (Narodne novine 147/21).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, rashode za tekuće donacije, rezultat poslovanja i obveze te raspolaganje i upravljanje imovinom.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Grad je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige te su sastavljeni financijski izvještaji. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na evidentiranje poslovnih događaja te usklađenost podataka u poslovnim knjigama, izvanbilančne zapise te popis imovine i obveza.

– Evidentiranje poslovnih događaja te usklađenost podataka u poslovnim knjigama

Pojedini prihodi u iznosu od 1.341.840,00 kn te rashodi u vezi sa stjecanjem nefinancijske imovine u ukupnom iznosu od 4.119.891,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Tako je dio prihoda od poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija u iznosu od 872.364,00 kn evidentiran u okviru prihoda od pomoći, a trebao je biti evidentiran u okviru prihoda od poreza, dok su prihodi od naknade Hrvatskih voda za obračun i naplatu naknade za uređenje voda u iznosu od 469.476,00 kn evidentirani u okviru prihoda od imovine, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga. Nadalje, u okviru rashoda poslovanja (ostalih intelektualnih usluga) evidentirani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine (projektna dokumentacija, idejna programska rješenja i stručni nadzor) u iznosu od 4.119.891,00 kn. S obzirom na to da se radi o ulaganjima koja su nastala u vezi sa stjecanjem nefinancijske imovine, navedene rashode trebalo je evidentirati na pripadajućim računima rashoda za nabavu nefinancijske imovine i obveza za nefinancijsku imovinu te na pripadajućim računima imovine (u pripremi ili upotrebi) i vlastitih izvora (ovisno o izvorima financiranja). Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana te su obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Zbog pogrešnog evidentiranja navedenih rashoda, u financijskim izvještajima Grada je vrijednost nefinancijske imovine i vlastitih izvora iskazana manje za 4.119.891,00 kn.

U tijeku obavljanja revizije Grad je u poslovnim knjigama za 2023. evidentirao povećanje vrijednosti nefinancijske imovine u pripremi i vlastitih izvora za ulaganja u vrijednosti od 4.119.891,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati prihode i rashode na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Podaci o potraživanjima za otplatu stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima za 2022. u iznosu od 712.920,00 kn nisu usklađeni s podacima u analitičkoj evidenciji. Prema podacima iz analitičke evidencije spomenuta potraživanja koncem 2022. iznose 242.553,00 kn i manja su od potraživanja evidentiranih u glavnoj knjizi i iskazanih u financijskim izvještajima za 470.367,00 kn. Revizijom je utvrđeno da je jedan od razloga neusklađenosti podataka što potraživanja u glavnoj knjizi nisu umanjena za iznos naplaćenih prihoda u 2021. i 2022. u iznosu od 177.031,00 kn. Usklađenje potraživanja za navedene otplate evidentirano je u glavnoj knjizi za 2023.

Nadalje, podaci o dugotrajnoj nefinancijskoj imovini evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima nisu usklađeni s podacima u pomoćnoj knjizi dugotrajne nefinancijske imovine. U glavnoj knjizi je sadašnja vrijednost neproizvedene imovine, građevinskih objekata i prijevoznih sredstava evidentirana više za 262.944,00 kn, a vrijednost postrojenja i opreme te nematerijalne proizvedene imovine manje za isti iznos u odnosu na stanje evidentirano u knjizi dugotrajne imovine. Ispravak vrijednosti nefinancijske imovine obavljen je po propisanim stopama, a razlika u vrijednosti po pojedinim računima imovine posljedica je pogrešnog evidentiranja ispravka vrijednosti u glavnoj knjizi. Grad je u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2023.) ispravio pogrešno evidentirani ispravak vrijednosti dugotrajne imovine u glavnoj knjizi i uskladio podatke s knjigom dugotrajne imovine.

Prema odredbama članaka 3., 4. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti u iskazivanju poslovnih događaja, a proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, dok su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi točno stanje potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na temelju kojega će se međusobno uskladiti podaci između glavne knjige i analitičke evidencije potraživanja, radi prezentiranja točnih i potpunih podataka o financijskom položaju Grada u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Izvanbilančni zapisi

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 40.571.062,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice i mjenice) u iznosu od 35.352.645,00 kn i neutrošena sredstva za projekt razvoja širokopojasnog interneta u iznosu od 3.667.690,00 kn. Koncem 2022., u okviru izvanbilančnih zapisa, nisu iskazani primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 1.931.552,00 kn i potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 125.788,00 kn. Primljeni instrumenti osiguranja plaćanja i potencijalne obveze po sudskim sporovima evidentirani su u okviru izvanbilančnih zapisa u poslovnim knjigama za 2023. Primljeni instrumenti osiguranja plaćanja i potencijalne obveze po sudskim sporovima nisu sadržani ni u Bilješkama uz Bilancu.

Prema odredbi članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, obvezne Bilješke uz Bilancu su, između ostalog, popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) i popis sudskih sporova u tijeku.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje s podacima o primljenim instrumentima osiguranja plaćanja i potencijalnim obvezama po osnovi sudskih sporova u tijeku u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Grad je, na temelju ugovora zaključenog s Ministarstvom državne imovine iz travnja 2017., dobio na korištenje suvlasnički dio zgrade u vlasništvu Republike Hrvatske za potrebe smještaja kulturno-informativnog centra. Ugovorom nije utvrđena vrijednost nekretnine i nije određen način evidentiranja u poslovnim knjigama Grada. Grad nije procijenio vrijednost nekretnine te nije u svojim poslovnim knjigama i financijskim izvještajima (bilančno ili izvanbilančno) evidentirao odnosno iskazao vrijednost, a ne raspolaže podacima je li nekretnina koju koristi evidentirana u glavnoj knjizi Ministarstva državne imovine. Odredbama članka 35. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, koji je stupio na snagu u srpnju 2020., prestaje s radom Ministarstvo državne imovine, a poslove iz njegova djelokruga preuzima Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, sukladno ustrojstvu i djelokrugu propisanim navedenim Zakonom.

Ministarstvo financija je u siječnju 2018. donijelo obvezujuću Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, kojom je, između ostalog, propisano da je proračunski i izvanproračunski korisnik, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi korisnik državne imovine obvezan državnu imovinu koja mu je dana na korištenje evidentirati u svojoj bilanci te koncem godine provesti sveobuhvatni popis državne imovine kojom raspolažu/upravljaju, neovisno o pravnoj osnovi korištenja te imovine i neovisno o svom pravnom statusu. S obzirom na to da je državna imovina dana na korištenje korisnicima na temelju različitih pravnih osnova za korištenje imovine (knjižno vlasništvo, izvanknjižno vlasništvo, druga pravna osnova korištenja, bez dokumentirane pravne osnove), korisnici su dužni prije evidentiranja državne imovine u svojoj glavnoj knjizi provjeriti s ministarstvom, koje im je imovinu dalo na korištenje, je li navedena državna imovina već evidentirana u njihovoj glavnoj knjizi, kako bi se izbjeglo dvostruko iskazivanje iste imovine. Uputom je propisan način vrednovanja i procjene vrijednosti, do sada, neevidentirane imovine, a to su interna procjena, procjena ovlaštenog procjenitelja te procjena u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano niti moguće procjenjivati.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati vrijednost državne imovine kojom raspolaže, u skladu s odredbama Upute o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Prije navedenog potrebno je provjeriti s nadležnim ministarstvom jesu li nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske evidentirane u njihovoj glavnoj knjizi kako bi se izbjeglo dvostruko evidentiranje navedene imovine.

– Popis imovine i obveza

Gradonačelnik je u prosincu 2022. donio Odluku o popisu imovine i obveza Grada sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. te je imenovao povjerenstvo za popis. Povjerenstvo za popis obavilo je popis dugotrajne proizvedene i neproizvedene imovine i sitnog inventara (sastavljene su popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci iz glavne knjige o imovini u naturalnim i novčanim izrazima) te je sastavilo zapisnik o popisu novca u banci i blagajni te potraživanja i obveza. U Zapisniku nije navedeno je li bilo viškova, manjkova niti su dani prijedlozi za rashod imovine i/ili otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza. Nema podataka o zapažanjima u vezi s eventualnom oštećenom i neupotrebljivom dugotrajnom imovinom. Popis imovine i obveza nije cjelovit i potpun. Popisom nisu obuhvaćeni udjeli u glavnici trgovačkih društava koji su u glavnoj knjizi evidentirani u iznosu od 49.312.137,00 kn, dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi u vrijednosti od 25.078.767,00 kn te stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa u iznosu od 40.571.062,00 kn, kao ni primljeni instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 1.931.552,00 kn te vrijednost sudskih sporova u tijeku u iznosu od 125.788,00 kn koji koncem 2022. nisu bili evidentirani u glavnoj knjizi. Potraživanja i obveze nisu popisani po kupcima i dobavljačima, nego su navedeni zbirni iznosi prema vrstama potraživanja i obveza iz glavne knjige. Stvarno stanje stanova i poslovnih prostora popisom nije utvrđeno. Popisani su prema podacima iz knjige dugotrajne imovine i nisu usklađeni s podacima iz Registra imovine. Prema podacima iz Registra nekretnina, Grad koncem 2022. ima u vlasništvu odnosno suvlasništvu 47 stanova i 31 poslovni prostor, dok je u knjizi dugotrajne imovine i inventurnoj listi upisan 51 stan i 32 poslovna prostora. Zbog nepotpuno obavljenog popisa imovine i obveza nisu osigurani uvjeti za usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem te nije postignuta svrha godišnjeg popisa imovine i obveza, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici moraju sastaviti popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna odnosno proračunskog korisnika, koji na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista, u okviru svojih ovlasti, odlučuje o: načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara, mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati cjeloviti popis imovine i obveza te obaviti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

1.2. Grad je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da će po njima postupiti. Obrazlaže da će povjerenstvo za popis imovine i obveza utvrditi točno stanje potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo kako bi se podaci u glavnoj knjizi uskladili s podacima u analitičkoj evidenciji. Nadalje, vezano za iskazivanje vrijednosti državne imovine kojom raspolaže, Grad navodi da je prethodno kontaktirao nadležno ministarstvo, ali ne može utjecati na odluke ministarstva kojima bi se utvrdilo je li spomenuta imovina za potrebe smještaja kulturno-informativnog centra evidentirana u njihovoj glavnoj knjizi, odnosno kako bi se utvrdila mogućnost evidentiranja u glavnoj knjizi Grada.

2. Rashodi za tekuće donacije

2.1. U okviru ostalih rashoda, ostvareni su rashodi za tekuće donacije sportskim klubovima i Zajednici sportova, Crvenom križu, Turističkoj zajednici Grada, Dobrovoljnom vatrogasnom društvu i Vatrogasnoj zajednici, udrugama građana i političkim strankama u iznosu od 2.738.527,00 kn te rashodi za proračunsku zalihi u iznosu od 30.674,00 kn.

Programske aktivnosti planirane su na temelju donesenih programa javnih potreba u sportu, kulturi, zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi, tehničkoj kulturi te programima udruga od interesa za Grad. Grad je objavio sedam javnih poziva za provedbu programa, projekata i manifestacija od interesa za Grad (javni poziv za sufinanciranje programa i projekata u području kulture, tehničke kulture, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, branitelja i stradalnika, djece, mladih i zajednice, zaštite životinja te programa i projekata sportskih udruga). Na temelju provedenih javnih poziva gradonačelnik je donio odluke o dodjeli sredstava korisnicima u iznosu od 1.374.688,00 kn.

Grad je u svrhu donošenja programa javnih potreba u sportu za 2022. u srpnju 2021. od sportske zajednice zatražio prijedlog programa. Prema odredbama Statuta Zajednice sportova Grada Gospića, program predlaže izvršni odbor odnosno usvaja skupština sportske zajednice. Početkom listopada 2021. predsjednik sportske zajednice dostavio je Prijedlog plana rada i financijskih sredstava za 2022., koji nije usvojila skupština zajednice. Nadalje, predsjednik zajednice dostavio je u svrhu izvješćivanja o izvršenju programa i utrošku financijskih sredstava Prijedlog analize izvršenja programa Zajednice sportova Grada Gospića za razdoblje 2020. – 2021., koji također nije usvojila skupština zajednice.

Grad je donio program javnih potreba u sportu za 2022. i programom predvidio financiranje djelovanja sportske zajednice u iznosu od 250.100,00 kn te financiranje djelovanja sportskih udruga (trening, organiziranje i provođenje domaćih i međunarodnih natjecanja) u iznosu od 749.900,00 kn. Sportska zajednica nije prihvatila odnosno zaključila ugovor o financiranju djelovanja s Gradom na predloženi iznos od 250.100,00 kn te za financiranje djelovanja sportske zajednice tijekom 2022. sredstva nisu prenesena.

Grad je proveo javni poziv za sufinanciranje programa i projekata sportskih udruga na temelju kojeg su prenesena sredstva za devet sportskih klubova u iznosu od 700.000,00 kn. Prema odredbi članka 76. Zakona o sportu, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2023. odnosno odredbi članka 75. Zakona o sportu (Narodne novine 141/22), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2023. predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi godišnji program javnih potreba u sportu. Program javnih potreba u sportu predlažu i provode sportska zajednica te školski i akademski sportski savez u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojoj su osnovani.

Na temelju odluka gradonačelnika, bez provođenja javnog natječaja te iz sredstava proračunske zalihe isplaćena su sredstva udrugama za ostvarivanje programskih aktivnosti u iznosu od 8.000,00 kn.

Na temelju odluke gradonačelnika, bez provođenja javnog natječaja, isplaćena su sredstva udruzi u iznosu od 5.000,00 kn. U odluci o izravnoj dodjeli nisu obrazloženi i dokumentirani razlozi izravne dodjele propisani odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. S korisnikom nije zaključen ugovor o korištenju sredstava. Odredbom članka 6. spomenute Uredbe propisano je, između ostalog, da se financijska sredstva bez objavljivanja javnog natječaja dodjeljuju udrugama izravno samo u opravdanim i iznimnim slučajevima (žurnost, isključiva nadležnost udruge, udruga na temelju propisa izrijekom navedena kao provoditelj određene aktivnosti i kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga). Ako se financijska sredstva dodjeljuju bez objavljivanja javnog natječaja, davatelj financijskih sredstava obavezan je s udrugom kao korisnikom financijskih sredstava sklopiti ugovor o izravnoj dodjeli sredstava i poštivati osnovne standarde financiranja vezane za planiranje financijskih sredstava, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje.

Iz sredstava proračunske zalihe isplaćena su sredstva dvjema udrugama za ostvarivanje programskih aktivnosti u iznosu od 3.000,00 kn. Prema odredbi članka 65. Zakona o proračunu, sredstva proračunske zalihe koriste se za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških i ostalih nepredvidivih nesreća odnosno izvanrednih događaja tijekom godine. S obzirom na navedeno, sredstva proračunske zalihe nisu mogla biti korištena za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga, nego su rashodi za manifestacije trebali biti planirani i ostvareni u okviru rashoda za tekuće donacije.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivnosti na suradnji sa sportskom zajednicom u donošenju i realizaciji programa javnih potreba u sportu kako bi se financiranje javnih potreba u sportu obavljalo u skladu s odredbama Zakona o sportu.

Nadalje, nalaže se financiranje programa i projekata udruga provoditi putem javnog natječaja, a izravnu dodjelu sredstava provoditi samo u opravdanim i iznimnim slučajevima te pri dodjeli financijskih sredstava bez objavljivanja javnog natječaja, zaključiti s korisnicima financijskih sredstava ugovor o izravnoj dodjeli sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Nalaže se sredstva proračunske zalihe koristiti za namjene propisane odredbama Zakona o proračunu.

- 2.2. *Grad je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da će po njima postupiti. Nadalje, vezano za danu preporuku koja se odnosi na financiranje Zajednice sportova Grada Gospića, obrazlaže da Grad nije bio u mogućnosti donijeti program javnih potreba u sportu koji će financirati u skladu s odredbama Zakona o sportu putem sportske zajednice, s obzirom na to da Zajednica sportova Grada Gospića nije poštovala odredbe Statuta, kao ni odredbe Zakona o sportu. Na upravljačkim tijelima sportske zajednice (izvršni odbor i skupština zajednice) nije usvojena ni Analiza financijskih potreba u sportu za 2022., kao ni Prijedlog financijskog plana i Plana rada za 2022. Također, navodi se da sportska zajednica nije postupala u skladu s odredbama Zakona o sportu odnosno sukladno svojim obvezama iz članka 75. Zakona o sportu te da nije funkcionalna u smislu održavanja sjednica skupštine niti donošenja odluka na upravljačkim tijelima, da nije poštovala odredbe vlastitog Statuta niti ugovorenu obvezu prema Gradu o izvještavanju o utrošenim sredstvima. S obzirom na to da Zakon o sportu nije regulirao situaciju u kojoj se Grad našao, Grad je postupio prema moralnim načelima i samostalno raspisao javni poziv kako bi sredstva namijenjena za sportske udruge ipak došla do krajnjih korisnika te kako se ne bi zaustavila pozitivna praksa i zakonska obveza financiranja sporta na području Grada. Nadalje se navodi da ako Zajednica sportova Grada Gospića u narednom razdoblju nastavi funkcionirati prema zakonskim odredbama i podzakonskim aktima, Grad će postupiti prema preporuci Državnog ureda za reviziju i sredstva sportskim udrugama doznačivati isključivo putem javnog poziva i preko Zajednice sportova.*

3. Rezultat poslovanja i obveze

- 3.1. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2022. iznosi 1.345.676,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2021. iznosi 2.281.744,00 kn, a za prethodne godine 3.257.938,00 kn. Manjak prihoda i primitaka koncem 2022. za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 4.194.006,00 kn.

Koncem 2022. ukupne obveze su iskazane u iznosu od 17.937.421,00 kn, od čega su dospjele obveze u iznosu od 2.889.577,00 kn ili 16,1 % ukupnih obveza. Obveze za kredite i zajmove koje dopijevaju na naplatu u idućim godinama iznose 11.860.094,00 kn. Do konca rujna 2023. podmirene su dospjele obveze u iznosu od 2.822.847,00 kn.

Grad je u lipnju 2022., uz prve izmjene Proračuna za 2022., donio Odluku o sukcesivnom pokriću manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina. Odlukom je utvrđeno da se manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina (iskazan u financijskim izvještajima za 2021.) u iznosu od 6.941.890,00 kn pokrije u četverogodišnjem razdoblju (od 2023. do 2026.) u jednakim godišnjim iznosima. Od toga se 5.539.682,00 kn odnosi na manjak prihoda Grada, a 1.402.208,00 kn na manjak prihoda proračunskog korisnika.

Odlukom je trebalo planirati mjere za pokriće manjka prihoda Grada, a mjere za pokriće manjka prihoda proračunskog korisnika treba planirati proračunski korisnik.

U prosincu 2022. uz Proračun za 2023. donesena je Odluka o višegodišnjem pokriću manjka prihoda iz prethodnih godina. Prema navedenoj Odluci, procijenjeno je da će koncem 2022. Grad s proračunskim korisnicima ostvariti manjak prihoda u iznosu od 263.640,00 eura (1.986.396,00 kn), koji se planira pokriti u razdoblju od 2023. do 2026.

Uz odluke o pokriću manjka prihoda Grad nije donio višegodišnji plan uravnoteženja proračuna koji bi obuhvaćao analizu i ocjenu postojećeg stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzoraka nastanka negativnog poslovanja i mjera za stabilno održivo poslovanje te akcijski plan provedbe navedenih mjera s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom, kao i utvrđivanje obveze praćenja i izvještavanja o provedbi donesenih mjera i njihovih utjecaja na smanjenje manjka prihoda i primitaka.

Odredbama članka 37. Zakona o proračunu, između ostalog, propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici koji ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Višegodišnji plan uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja treba pravilnikom propisati ministar financija.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje višegodišnjeg plana uravnoteženja proračuna za razdoblje za koje se proračun donosi u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

3.2. *Grad je prihvatio nalog Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da će po nalogu postupiti.*

4. Raspolažanje i upravljanje imovinom

4.1. Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2022. iskazana je u iznosu od 798.243.361,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 688.445.738,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu od 25.078.767,00 kn te postrojenja i opremu u iznosu od 3.088.375,00 kn.

Odlukom Grada iz 2009. uređeni su uvjeti, način i postupak gospodarenja nekretninama u vlasništvu Grada, a Programom upravljanja nekretninama u vlasništvu Grada Gospića za razdoblje od 2015. do 2019. utvrđeni su srednjoročni ciljevi te smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom uvažavajući gospodarske i razvojne interese Grada. Istekom primjene Programa upravljanja nekretninama, Grad nije donio strategiju upravljanja i raspolaganja imovinom za naredno razdoblje niti godišnji plan upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada za 2022.

Prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti rok za donošenje strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama te godišnjeg plana upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada je do konca 2023. Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, izrada Strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama je u tijeku, a po usvajanju strategije pristupit će se izradi godišnjeg plana upravljanja imovinom za 2024.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti strategiju upravljanja i raspolaganja imovinom kojom je potrebno odrediti srednjoročne ciljeve te smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom uvažavajući gospodarske i razvojne interese Grada te godišnji plan upravljanja i raspolaganja imovinom, kojim je potrebno odrediti kratkoročne ciljeve i smjernice upravljanja imovinom i provedbene mjere u svrhu provođenja strategije.

Grad je dao u najam 38 stanova, a s najmoprimcima su zaključeni ugovori u prethodnim godinama (dva stana dana su u najam tijekom 2021.). Prihodi od najma stanova su u 2022. ostvareni u iznosu od 242.703,00 kn. Odlukom o najmu stanova propisani su uvjeti, postupak i mjerila za davanje u najam stanova u vlasništvu Grada. Odlukom je, između ostalog, utvrđeno da se stanovi u vlasništvu Grada daju u najam podnositeljima zahtjeva po redosljed utvrđenom prema konačnoj listi reda prvenstva koju utvrđuje gradonačelnik (na prijedlog povjerenstva) nakon provedenog javnog natječaja, a natječaj za davanje stanova u najam raspisuje gradonačelnik svake tri godine. Također, utvrđeno je u kojim slučajevima se stan može dati u najam ne primjenjujući redosljed na listi (službene potrebe, slučaj elementarne nepogode, sudionici Domovinskog rata i obitelj preminulog hrvatskog branitelja s neriješenim stambenim pitanjem te slučajevi u teškom socijalnom i zdravstvenom položaju). Visina slobodno ugovorene najamnine utvrđena je Zaključkom gradonačelnika iz lipnja 2018. u visini od 10,00 kn po m².

Stanovi su tijekom 2021. dani u najam na prijedlog povjerenstva kojemu su dostavljene dvije zamolbe za dodjelu stanova (obitelj preminulog hrvatskog branitelja i osoba u teškom socijalnom i zdravstvenom položaju). Nakon odluke gradonačelnika, s najmoprimcima su, u travnju 2021., zaključeni ugovori na rok od tri godine uz ugovorenu najamninu od 240,00 kn odnosno 280,00 kn mjesečno (10,00 kn po m²). Stanovi su prethodnih godina dani u najam na temelju odluka gradonačelnika (na prijedlog povjerenstva), bez provedenog javnog natječaja. Također, Grad nije objavljivao javne natječaje za utvrđivanje liste reda prvenstva i nema utvrđenu listu reda prvenstva za najam stanova.

Odredbom članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak), propisano je da nekretninu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave tijela nadležna za njihovo raspolaganje mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo na temelju javnog natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni.

Državni ured za reviziju nalaže stanove davati u najam na temelju provedenog javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima te Odlukom o najmu stanova.

- 4.2. *Grad je prihvatio nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da je u tijeku izrada Strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama koja će biti dostavljena na usvajanje Gradskom vijeću nakon provedenih prijevremenih izbora za gradonačelnika. Nadalje, navodi da će se gradski stanovi u najam dodjeljivati provođenjem javnog natječaja ovisno o raspoloživosti i rezervaciji stanova za nužni smještaj, sukladno drugim zakonskim odredbama (primjerice stan za osobe žrtve obiteljskog nasilja).*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Grada za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2022. provjereno je je li Grad postupio prema nalogima i preporuci danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Naloženo je utvrditi točno stanje potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, radi prezentiranja točnih i potpunih podataka o financijskom položaju Grada.	31. prosinca 2020.	djelomično provedeno
2.		2018.	Naloženo je evidentiranje potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku u izvanbilančnim zapisima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	28. veljače 2020.	provedeno nakon roka
3.		2018.	Predloženo je ustrojavanje lokalne riznice kao sustava kvalitetnijeg upravljanja novčanim sredstvima Grada i njegovih proračunskih korisnika.	31. prosinca 2020.	djelomično provedeno
4.	Rashodi za tekuće donacije	2018.	Naloženo je donacije udrugama planirati i ostvarivati u okviru rashoda za tekuće donacije prema programima javnih potreba, a sredstva proračunske zalihe koristiti za namjene propisane odredbama Zakona o proračunu.	31. prosinca 2020.	nije provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuke koji su provedeni nakon roka ili su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u vezi s nalogom da se utvrdi točno stanje potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, povjerenstvo za popis imovine i obveza predložilo je Gradskom vijeću otpis dijela potraživanja s obzirom na to da je utvrđeno da su potraživanja u glavnoj knjizi više iskazana od potraživanja u analitičkoj evidenciji. Grad je na temelju odluka Gradskog vijeća iz siječnja 2020. i veljače 2021. iz poslovnih knjiga isknjižio dio potraživanja u iznosu od 1.200.000,00 kn. Međutim, i dalje podaci o navedenim potraživanjima evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 2022. u iznosu od 712.920,00 kn nisu usklađeni s podacima evidentiranim u analitičkoj evidenciji prema kojima potraživanja koncem 2022. iznose 242.553,00 kn.

- U financijskim izvještajima za 2022. nisu iskazane i u poslovnim knjigama nisu evidentirane (u okviru izvanbilančnih zapisa) potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku. Grad je u rujnu 2023. u poslovnim knjigama za 2023. evidentirao potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 125.788,00 kn.
- Grad je uspostavio sustav riznice u dijelu informatičkog i računovodstveno-knjigovodstvenog povezivanja svih proračunskih korisnika u sustav riznice. Funkcioniranje sustava rizničnog poslovanja u ovoj fazi podrazumijeva zadržavanje računa proračunskih korisnika i uplatu na iste vlastitih i namjenskih prihoda te podmirenje rashoda koji se iz tih prihoda financiraju. Iz proračuna Grada odobravanje rashoda i isplata obavlja se na zahtjev proračunskih korisnika putem jedinstvene aplikacije lokalne riznice samo u dijelu rashoda koji se financiraju iz nadležnog proračuna, a plaćanje se obavlja na račun proračunskih korisnika, a ne izravno dobavljačima. Prema Odluci o izvršavanju Proračuna Grada za 2022., proračunski korisnici posluju preko vlastitih računa, a izvješće o ostvarenim prihodima i njihovom korištenju obvezni su dostavljati Gradskom upravnom odjelu za samoupravu i upravu tromjesečno radi knjigovodstvenog evidentiranja, temeljeno na vjerodostojnim dokumentima. Ako proračunski korisnici vlastite, namjenske i ostale prihode ne utroše tijekom proračunske godine, dužni su ih do konca 2022. uplatiti u proračun Grada (iznimno, sredstva koja korisnici ostvare u prosincu tekuće godine, a ne utroše ih, nisu dužni uplatiti u proračun Grada). Podatke o ostvarenju i utrošku vlastitih i namjenskih prihoda, proračunski korisnici, tromjesečno dostavljaju Gradu unosom u aplikaciju lokalne riznice i uključuju u program glavne knjige Grada. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Grad u sljedećoj fazi, kada se ispune materijalni i kadrovski uvjeti, planira uspostavu punog modela riznice, što podrazumijeva ukidanje računa proračunskim korisnicima, uplatu vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika u proračun Grada te obavljanje svih plaćanja s jedinstvenog računa riznice.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Grad prihvaća status naloga i preporuke iz prošle revizije.